

Rakovcev na Grm v „Laibacherici“ in „Slov. Narodu“, ne bo se čudil, da po večletnih obravnavah še ne dobimo šole!

— (Ljubljansko močvirje), ki je dozdej le bolj poznano bilo iz kmetijskega ozira, zadobilo je nenadoma veliko imenitnost iz zgodovinskega stališča. Našli so namreč unidan, ko so pod vodstvom g. Martina Peruzzi-a, marljivega posestnika na močvirji, kopali cestni graben blizu Ižanske okolice, pod šoto v ilovco zabite kole, na ilovci 3 do 4 palce na debelo pa razno šaro razbitih loncev, lupine sadja in lušine lešnikov, košice drnulj, vretence ribje, živalske kosti posebno jelenove, kozje, prešičje, dobrove in druge, všpičene in za bosti napravljene kosti in mnogo drugih stvari, med njimi tudi take, o katerih bode še le pozneje natančno preiskovanje razodelo, kaj da so. To pa je že danes gotovo, da na teh kolih so ljudje v starodavnih časih, ko še železo, žito in več družega, kar dandanes v gospodarstvu rabimo, ni bilo jim znano in so največ le od lova in ribštva živeli, imeli svoje prebivališče. Naš ranjki Hicinger je v „Novicah“ o teh stavbah na kolih (Pfahlbauten) marsikaj iz družih dežel poročal, posebno o taci stavbah v Švicarskih jezerih. Ves učeni svet bo zdaj pozornost obračal na to jako redko in znamenito najdbo, o kateri je v petek v shodu družbenikom muzeja in v nedeljo v reduti občinstvu gosp. Dežman mikavno poročal, dokazavši, da po teh najdbah je Ljubljanski muzej si pridobil znamenitosti velike starozgodovinske važnosti.

— Kakor iz gotovega vira zvemo, je slike onih 4 kmetijstvu jako škodljivih živali, ki so jih „Novice“ v listih 26., 27. in 29. prinesle, prineslo tudi še 31 drugih nemških, slovanskih in magjarskih časnikov — kar je dokaz velike potrebe, da svet pozna žugajoče mu nadloge.

— „Danica“ in „Slovenec“ sta prinesla klic do vseh milosrčnih ljudi, ki morejo kaj darovati za zidanje in napravo hiše za neozdravljive bolnike. Take mile darove sprejema gosp. kanonik Kramar, načelnik dotičnega odbora v Ljubljani.

— (Konečna obravnava) se je pričela ponedeljek pri deželni sodnji Ljubljanski zoper one Knežacane, ki so meseca avgusta u. l. razdjali lovsko hišo v Sneperskem gozdu. Zatoženih ni nič manj ko 73.

— (Pobirki iz časnikov.) „Laibacherica“ je tako lačna po pikantnih novicah, da vsako oslarijo presadi v svoj „Locales“, brez pomislika, ali se blamira ali ne. Tako je te dni iz „Tagespošte“ prinesla novico, da je vodja neke slovenske ljudske šole na Štajarskem tamšnjemu društvu „Volksbildungsverein“ prošnjo predložil, naj šoli njegovi daruje nekoliko učnih pripomočkov in med temi tudi „globus“, ki pa mora slovenski biti, sicer v njegovi šoli ni za rabo. „Slovenski globus!“ — zakriči „Tagesp.“ magarac — „no, o slovenskem globusu se pač še ranjkemu dr. Costi sanjalo ni.“ — In to oslovsko šalo ponatisne „als einen guten Bissen“ „Laibacherica“, ne vedé, da že veliko let naš knjigar Giontini ima slovenske globuse trojne vrste od 5 do 12 gold. na prodaj, katerih je že blizo 300 na Kranjskem, Primorskem in tudi Štajarskem prodanih. In taki nemški „učenjaki“ kritikujejo slovensko slovstvo v časnikih, deželnih in državnih zborih! — Naš novi knenoškof dr. Pogačar je — ne vémo zakaj? — tako priljubljen ustavovernim nemčurjem, da ne nehajo o njem pisariti, „Laibacherica“ pa pridno ponatiskuje, kar stakne v teh listih, in tako je zopet te dni iz Graške „Tagespošte“ pogrela novico, da je obnašanje novega knezoškofa „in den verfassungstreuen Kreisen

überall angenehm berührt“ in da je znanega mladoslovenskega poslanca dr. Razlaga za svojega „güterdirektorja“ imenoval — kar gotovo ne bo všeč staroslovencem.“ „Slovenec“ pa iz gotovega vira vé povedati, da dr. Razlaga ni ta služba namenjena, pa če tudi je, naj „Tagespošta“ in „Laibacherica“ mirno spite, kajti staroslovenci se nikdar nikoli niso za to brigali, koga si Ljubljanski škofje za oskrbnika svojih posestev izvolijo, kdo jim travnike in gozde oskrbuje itd.

— Dvakrat že zarad deževnega vremena odložena „beseda v čitalnici“ bode v soboto, — če bo pa ta večer vreme zopet neugodno — v nedeljo zvečer.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Ministerstvo napravlja proračune državnih dohodkov in stroškov za l. 1876, da ga predloži prihodnjemu državnemu zboru. Nekateri „liberalni“ časniki se zelo hudujejo nad onimi 7 milijoni gold., ki jih za armado ministerstvo več zahteva memo lani. Če manj je Avstrija močna, tem bolj je v pestéh Bismarkovih: to je teh ljudi parola!

— Ker mesarji in peki prenapenjajo ceno mesa in kruha, namerava Dunajski magistrat zopet vpeljati tarifo za meso in kruh.

Česko. Iz Prage. — Na tukajšnjem vseučilišču je med profesorji 14 Prusov in 3 judje. No, ljuba naša Avstrija postaja čedalje bolj pruska in judovska!

Ogersko. — Zbor Ogerski se začne 28. dne t. m. tukaj 4. dni po Hrvaškem in to zato, da more ta izvoliti poslance v Ogerski zbor. — Deak se je za zmirom odpovedal parlamentarnemu življenju; popustile so ga moči telesne in duševne.

Ercegovina. — Punt, ki je skonca bil le v enem kraju, se je po nekaterih za upornike ugodnih praskah in vsled Turške krvoločnosti razširil od Nevesinja, kjer je Ljubibratić s Šumljaci in Zubčani popolnoma potolkel Turke, in od Ljubuškega do blizo Sutorine, potem od Mostara do dolnje Ercegovine, to je skoro pet dni dalje. Tudi okraji okoli Črnogore so se vzdignili. Turške vojne je največ okoli Nevesinja, Mostara in Stoca, namreč 4000 mož, ki prav nečloveško ravnaajo z zasačenimi uporniki. Zapalili so tudi Dračevo in Doljane in pomorili vse, kar so vjeli. V Dalmacijo zahajajo čedalje več čete begunov. Reve tih sirot so nepopisljive. — Sosedne dežele so se že jele brigati za dogodbe v Turčiji in knez Rumunski se je podal na Dunaj, kjer se bo sešel z Grškim kraljem in Srbskim knezom, kateri je podal se že pred njim tje in ž njim polkovnik Zach in major Janković; tudi Črnogorski knez bo šel na Dunaj. Tedaj je brez dvoma, da se bo na Dunaji pričelo rešenje iztočnega vprašanja. Oficijozna „Presse“ očita Turkom, da, če jim Avstrija ne bo pomagala, so tega le sami krivi, ker niso bili v stanu zadušiti prve ustaje. — Iz Trebinja je moral pobegniti pred Turško silo celó Avstrijsko-Ogerski konzul Derčević, zakaj, še ne vemo na tanko. Zvedeli smo, da so Turčini starčeka očeta Karaula črtili zato, ker je na čelu deputacije siromaških kmetov katoličanov prišel poklonit se našemu cesarju kot katoliškemu vladarju v Dalmacijo. Od one dobe so ga Turčini hudo gledali in pri prvi priliki ga umorili. Ni čuda, da pri vsem tem uporniki vzbujajo čedalje več simpatij med sosednimi jim srečnejšimi brati.

Egipčansko. — Kralj namestnik je vpeljal zdaj tudi gregorijansko (navadno) pratiko.